ERA ÎN TOIUL VERII. Bucureştii clocoteau în vipii ca o cetate blestemată peste care se vărsase asfalt încins. Fîşii de trotuare năclăioase ca hîrtia de prins muşte te înhăţau gata să-ţi tragă pantofii din picioare. În catranul lor se înşirau, aidoma unor urme de fosile, formele tuturor încălţămintelor perindate, la un loc cu labe primitive neîncălţate încă, enigme pentru viitorii geologi.

Duhori de benzină, ulei prăjit şi cauciuc ars de la automobile, învrîstate cu altele, de mititei fripţi şi carne la grătar, adaose cu împuţiciuni de gunoaie neridicate şi rîgîielile gurilor de canale, ar fi făcut pe un rătăcit din altă lume să se creadă într-o nouă Gomora, în ceasurile cele mai grele ale bătăii ei de către Dumnezeu.

Ţi-era groază să răsufli. Nu trăgeai în piept decît dogoare îngroşată cu trîmbe de praf şi nisip, răscolite de goana maşinilor cu eşapamentele deschise. Ţi-era spaimă să te mişti: pentru un pas, pentru un gest, te năpădeau pîraie de sudori, pe care trebuia să le pui la loc bând de două ori pe atît sifon. Apa nu era îngăduită. Ceea ce se scurgea pe ţevi era cu neputinţă de înghiţit. Venea, cînd se îndura să curgă, o leşie caldă şi leneşă, amestecată de-a dreptul cu clor, ca şi cînd stomacurile băutorilor ar fi fost spălătorii chimice.

Toate astea pătrundeau, ajungeau şi pînă la mine, în subsolul unde îmi strămutasem masa de scris, dar nu mă atingeau. Faţă de temperatura şi fierberea mea proprie, lipărul de afară nu mai însemna nimic. Eram un tînăr vulcan în plină erupţie literară.

Stam cufundat pînă peste cap în al doilea volum al meu de poezii, pe care-l pregăteam pentru toamnă, întregit cu un apocalips în versuri. Şi nu mai ştiam de nimic altceva pe lume.

Primul volum, debutul, *Stele negre,* avusese un răsunător succes. Şi pentru cei 19 ani ai mei laudele criticilor, curtea revistelor literare, avansul editorilor, entuziasmul generaţiei mele şi pizma cu mîrîieli a înaintaşilor alcătuiau un cocteil atît de ameţitor, că mă făcea nesimţitor nu numai la neplăcerile ce soseau din afară, dar chiar la o primejdie adevărată. M-ar fi putut străpunge şi pe mine cineva cu spanga, ca pe Archimede, fără să bag măcar de seamă.

Mă aflam singur şi fericit în toată casa. Părinţii plecaseră la Sinaia, oaspeţii unui frate al mamei, care închiriase acolo o vilă întreagă şi trăia pe picior princiar. Unchiul Miti colindase lumea ca să facă avere, şi acum se întorcea miliardar ca să epateze, în lipsă de altcineva, familia. Eu nu-l văzusem pînă atunci. Nu mă născusem cînd el părăsise ţara. În ultima vreme se aşezase în Java, unde, intrat în uriaşele plantaţii de arbori ai cauciucului, se îmbogăţise fabulos.

Dar excesele de excitante, o febră tropicală şi clima neprielnică îl aduseseră în aşa hal de şubrezenie, că a trebuit să părăsească măcar pentru cîteva luni afacerile şi să se strămute într-o regiune salubră. Şi-a adus aminte atunci de ţară şi deveni iar dintr-o dată fratele dulce al mamei. De unde pînă atunci fusese numai unchiul din America şi apoi unchiul din Java, care-ţi trimite la zece ani o dată o fotografie cu un cec pentru bomboane şi haine, ne-am trezit cu el peste noi, rudă nelipsită, cu amestec în treburile cele mai intime ale familiei şi mai ales mentor îndrăcit.

Dintr-o dată, cum m-a văzut şi m-a sărutat, am ajuns slăbiciunea unchiului din Java, care - aşa, gata crescut - mă adoptă cu entuziasm. Şi îşi puse ca ultim scop să mă formeze după ideile şi gusturile lui. Mama, bineînţeles, era în al nouălea cer. Tata, biet profesor de liceu, intimidat şi precaut - era vorba de miliarde - nu se împotrivea pe faţă. Eu eram de-a dreptul ostil, ca un prinţ moştenitor bizar şi îndărătnic, care dă cu piciorul tronului.

Cît şezuse în Bucureşti, unchiul locuise în hotel, dar venea de mînca şi sta toată ziua la noi. Bineînţeles, toată cheltuiala o ducea el. Dar pe mine mă plictisea cumplit. Nu mai sfîrşea cu sfaturile practice, teoretice, cu aforismele şi apoftegmele lui de viaţă, parcă el, cum i-am spus-o de la obraz, cu asta cîştigase banii.

Pînă la urmă a hotărît, cu de la sine putere, să las literele şi să trec la Politehnică, pe care s-o isprăvesc americăneşte, în vreo şapte-opt luni, cît mai are el de stat în ţară, ca apoi să mă

ia numaidecît în Java, la exploatările lui, unde e nevoie de un inginer-şef de încredere... M-am făcut foc, am refuzat categoric şi exasperat, pînă la urmă i-am răspuns numai cu obrăznicii. Am avut din pricina asta o ceartă cu mama, care ne-a ţinut supăraţi pînă la plecarea lor. Noroc că prăpădul căldurilor l-a gonit pe exoticul meu unchi la Sinaia, unde a luat cu el şi pe ai mei. Şi eu am rămas singur, de capul meu, plin numai cu versuri de apocalips.

Stam astfel sihastru, în subsolul asudat, în cordială înţelegere cu şobolanii, şi nu mîncam decît pepeni. Mi-i aducea servitoarea, reci, de la gheaţă, cu miezul roşu brumat ca de o chiciură, şi binecuvîntam stepa şi arşiţa care zămislesc astfel de minuni, pepenii verzi.

Într-o zi, tocmai cînd scriam poemul mistic al tiparului, solie anume trimeasă pentru poet de marea Sargaselor, o claxonare în faţa casei, din ce în ce mai lungă, mai insistentă, mă întrerupse. Nu m-am clintit însă. Am aşteptat. Larma devenea însă exasperantă. Servitoarea nu ieşea... Acum claxonul încetase, dar începu să sune soneria turbată. Plictisit, am tras o pijama peste adamis-mul meu paradisiac şi m-am hotărît să urc. Un Lincoln-Zephir splendid stopase la scară şi şoferul măreţ îmi întinse încruntat un plic. Am vrut să cobor ca să-l desfac jos.

- Nu, vă rog să daţi imediat răspunsul, îmi porunci tare omul de sub şapca galonată şi livreaua arogantă.

Asta mă supără grozav. Am simţit imediat că am de-a face cu un emisar al unchiului din Java. Îi întorsei spatele şi cu aceeaşi mişcare îi trîntii uşa în nas, lăsîndu-l să aştepte.

Am citit scrisoarea. Nu mă înşelasem: era de la unchiul Miti, care mă chema să vin numaidecît la Sinaia: murea de dorul meu - cumpărase maşina pe care o trimetea numai pentru mine, să mă plimbe în fiecare zi la Braşov şi la Sibiu. Cîteva rînduri adaose de mama îmi aminteau şi mă rugau să nu lipsesc: a doua zi era aniversarea zilei de naştere a tatii. O sărbătoare intimă, dar de o gingaşă şi emoţionantă solemnitate, ce se desfăşura totdeauna numai între noi trei. Cu o lună înainte colindam librăriile, căutînd cartea cea mai jinduită de el, care trebuia legată bibliofilic, cu cifrul lui aşezat în anumit loc. Florile, schimbul de îmbrăţişări, prăjiturile care-i plăcuseră lui în copilărie, sticla de vin rar, destupată cu pompă, din care gustam fiecare abia cîte un deget, prefăcîndu-ne că ne place, de toate astea mă lipseam acum din pricina afurisitului de unchi, care se vîrîse între noi şi ne strica, cu banii şi cu tirania lui, viaţa. Mă apucasem să scriu un refuz drastic. Era un chip de a mă răzbuna...

Dar din nou îmi căzu sub ochi rugămintea mamei şi o listă de tîrguieli pe care să le aduc, în frunte cu tradiţionala sticlă de vin. Şi m-a înduioşat. Dar nu m-am dat bătut de tot. Am lăsat şoferul să aştepte. M-am urcat abia peste o oră. Moţăia la volan. L-am chemat şi l-am luat de sus.

- Ţine lista asta şi banii, îi poruncii. Cumpără tot ce scrie aici şi vino astă-seară la ora şapte.

- Am ordin să vă aduc imediat, cercă el să mă intimideze.

- La ora şapte. Şi i-am trîntit uşa-n nas.

M-am muncit să înnod firul. M-am căznit să cad iar în transă. A fost cu neputinţă să mai scriu: tiparul îmi scăpa printre degete.

Unchiul Miti găsise chip şi de acolo, de departe, să mă sîcîie şi să-mi alunge inspiraţia. Cuvînt să-mi fie şi mai nesuferit.

Acum lipsit de protecţia muzelor, începusem să simt apăsarea şi mizeria Bucureştilor. Nu suferisem toată luna de căldură cît am suferit în după-amiaza aceea, aşteptînd şoferul. Îmi părea aproape rău că-l expediasem cu atîta uşurătate.

Mi-era teamă că ar putea să nu mai vie. Atins în susceptibilitatea lui de slugă de casă mare, ar fi putut să plece înapoi, spunînd că eu am refuzat să merg. La gîndul ăsta, broboanele de sudoare îşi dublau volumul şi-mi curgeau cu gîdilituri mai ales pe spate, ca nişte gîngănii care mi-ar alerga pe piele.

În sfîrşit, de la ora cinci maşina se înţepeni în stradă şi aşteptă supusă, fără larmă. Îmi luasem satisfacţia şi nu dădusem lecţia în vînt. Mă gătii şi pregătii încet, îmi umplui valiza cu hîrtii, cărţi şi manuscrise. Şi, nemaiavînd ce face, mă învîrteam încurcat prin bibliotecă, cercetînd ce carte aş putea să duc tatii. Şi din nou mă prinse paraponul pe unchiul din Java: nici măcar cu prilejul acestei atît de scumpe aniversări nu putusem scăpa de el. Mi-era ciudă

pe tata şi mama că nu s-au gîndit să-l lase acolo şi să vie ei amîndoi pentru sărbătoarea noastră... Dar dacă e să fie şi unchiul între noi, asta strică jocul convenţiei, gîndeam. Şi de vreme ce se admite un al patrulea, atunci pot şi eu să mă prezint fără cartea de rigoare.

La ora şase am urcat în automobil, în loc de cine ştie ce ediţie rară, vreo cîţi-va pepeni uriaşi, la picioarele mele.

Şoferul, de data asta salutîndu-mă foarte respectuos, i-a primit cu entuziasm.

- Mare bine faceţi, conaşule, că ducem lipsă de pepeni la Sinaia.

Asta mi-l făcu simpatic. Îl întrebai despre maşină, cum a fost cumpărată.

- A luat-o chilipir domnul Mihail, răspunse el familiar.

Domnul Mihail era unchiul meu din Java. Şi-mi dădu amănunte cum un jucător la ruletă se decavase şi vînduse ieftin unchiului maşina cu şofer cu tot. Omul se pricepea să profite de aproapele său...

Pînă la Cîmpina, cu tot geamul deschis, cu toată viteza nebună, credeam că plesnesc de căldură, închis ca într-o cloşcărie artificială. De la Comarnic, viaţa a început să iasă din leşinul de pînă atunci şi văzduhul parcă să se încordeze. Sus la Oraţii, aerul s-a schimbat dintr-o dată: s-a făcut gustos ca nişte bucate cărora le-ai pus mirodenii şi sare. Muntele se închipuia de o parte şi de alta nu de piatră, ci ca de răcoare condensată, o înaltă răcoare verde, crestată pe azurul cerului, prin care fulguiau luminile apusului.

Am găsit familia în parc, aşteptîndu-mă, şi am coborît la hotel, unde unchiul avea masa lui cu serviciul special. Eram obosit, posac şi indispus. Mîncam în silă, ascultînd distrat conversaţia, cu a cărei întreţinere îşi cheltuia numai unchiul vorbele. Ca de altfel şi banii pentru tot ce era de plată.

Ne-am ridicat devreme de la masă şi am plecat la vilă, unde ne aşteptau cafelele, bineînţeles preparate cu cafea veritabilă adusă de unchiul, care a găsit prilej să ne vorbească despre toate felurile cum se prepară cafeaua în lume, la pol, la tropice, la ecuator. Dar, decreta el, cea mai delicioasă e tot cea preparată ca la noi, aşa-zisa turcească.

Îl ascultam şi-l analizam a suta oară pe acest detestat unchi din Java. Culesese de pretutindeni şi strînsese în el multe lucruri bune: puţină morgă englezească tăiată cu o undă de umor, multă dezinvoltură americănească, oarecare flegmă olandeză, ceva emfază spaniolă, un dram de perfidie, dar şi de subtilitate asiatică, un fel de *olla podridă,* din care se respira mereu izul românesc, căruia mediul îi dădea ghes să iasă din ce în ce la iveală. Un fel de mitocănism, alcătuit din naivitate şi dintr-un soi de lipsă de ipocrizie, aşa cum ţi-ai sufleca mînecile şi ţi-ai scuipa în palme - la figurat, bineînţeles - care trebuie să-i fi adus succese în multe împrejurări.

După ce s-a sfîrşit cu cafeaua băută afară, pe terasă, s-a ajuns repede iar la mine şi la viitorul meu. Adică al unchiului din Java, care, dorindu-mă pe mine alături de el, tot la sine se gîndea. Ne-a spus din nou că ar fi putut să se ducă pentru aer la Simla, în Himalaia, unde se strînge toată protipendada anglo-indiană, sau în Elveţia, ori în munţii Scoţiei, dar preferase România numai pentru mine, să mă ia cu el.

I-am răspuns ritos, ca şi pînă atunci, că nu-mi părăsesc părinţii. Mama a ridicat, oftînd, ochii către stelele ce pîlpîiau pe cer, tata i-a lăsat în jos surîzînd, şi din nou am întărit declaraţia că nu simt vocaţie pentru altă îndeletnicire decît cea literară.

- Adică poezia, făcu ironic unchiul.
- Poezia şi toate celelalte, replicai.
- Dar astea nu sînt realitate, ridică el glasul. Sînt nori.
- Cum nu sînt realitate? mă îndîrjii eu. Te rog ia-l şi strînge-l în mînă. Poţi să spargi capul cuiva cu el, şi-i întinsei volumul meu *Stele negre,* care, frumos legat, sta pe masă, adus de tata.
- Asta chemi tu realitate, se dezgustă unchiul.
- Sigur, şi chiar după concepţia d-tale: mi-a adus cîteva sute de mii de lei venit.

Unchiul surise lung, făcu ochii mici şi răutăcioşi după moda javaneză şi ceru alt rînd de cafele.

- Bine, zise el, recunosc: volumul tău e real la pipăit. Dar tot atît de departe de realitate cît e o fată javaneză.

- Şi ce? O fată din Java, îndrăznii eu să spui, roşindu-mă, este mai puţin femeie? Nu are şi ea de dat şi de primit cu trupul şi sufletul ei o dragoste?

De data asta unchiul se lăsă pe spatele fotoliului cu un hohot de rîs zgomotos.

- Ei, ai mare haz. Pentru asta meriţi să afli îndată cîtă realitate reprezintă versurile tale. Şi ceru îngăduinţă de la mama să-mi istorisească o întîmplare a lui, care crede că-mi va folosi şi mie. Să nu se supere nimeni dacă povestea e puţin cam suvelcată, adaose sorbind ultima înghiţitură de cafea.

Soseam întîia oară în Java, unde mă chemau treburi însemnate, puse mai dinainte la cale în marile metropole comerciale ale lumii. Nu eram un naiv. Crucea Sudului lucise de multe ori deasupra mea. Străbătusem de cîteva ori de la un capăt la altul cele două Americi şi căpătasem o experienţă cît aş fi ocolit pămîntul pe jos. Singur New York-ul - acest microcosm - este în stare să-ţi dea lecţii de ce e lumea întreagă. Fiecare din mahalalele lui exotice valorează cît ţara respectivă pe care o reprezintă. Cunoscusem acolo, ca şi la San Francisco şi pe toată coasta Pacificului, ca la ei acasă, pe negri, pe chinezi, pe japonezi şi pe indonezii la care veneam acum şi pe care-i manipulasem deja cu acea superioritate pe care ne-o dă pielea noastră albă şi sufletul nostru negru.

Debarcam în Java ca biruitor, un fel de proconsul al cauciucului. Pusesem mîna pe cea mai mare întreprindere de cauciuc şi gutapercă şi, în subsidiar, mă infiltrasem peste tot în comerţul cu zahăr, piper şi scorţişoară.

Trebuia acum să mă aşez în carne şi oase pe pămîntul şi între oamenii pe care pînă atunci îi cîrmuiam numai de departe, cu cifre şi radiograme.

Enormitatea afacerilor mă silise să lichidez pe toate celelalte risipite în trei continente şi să mă aşez acolo.

Am debarcat dimineaţa în portul Bataviei, capitala Javei, care m-a primit cu o măreaţă sărbătoare de lumini pe cerul exotic, atîrnînd în el ca imense steaguri desfăşurate, cu splendide benţi, de la aurul lichid şi topazul topit pînă la smaraldul care se amesteca lin cu safirele mării.

Subalternii obsecvioşi, albi şi metişi, cu o droaie de servitori galbeni, s-au urcat pe punte să mă salute şi să-mi care bagajele. O maşină imperială m-a dus la hotel, pe o autostradă umbrită de copaci imenşi, de pe care nu s-a ridicat un fir de praf. Patronul, directorul, întreg personalul mi-au ieşit înainte, să primească şi să se ploconească în faţa unui potentat al insulei fermecate. Mi se pregătise un apartament în latura de nord a clădirii.

- E mai ferit de căldură, îmi spuse, frecîndu-şi mîinile, directorul.

Ştiam că e o minciună cu care sunt amăgiţi toţi călătorii, ca să li se stoarcă mai mulţi bani. Căldura la ecuator e aceeaşi pretutindeni, în odăi, ca şi în pivniţă... Dar primii hatîrul, cu un surîs de mulţumire, ca un suveran.

Cum eram odihnit, îmbăiat de pe vapor, am luat numai micul dejun şi am poruncit ca imediat să plecăm la birourile administraţiei... Am străbătut oraşul. Văzusem multe minuni; tropicele îmi erau familiare, dar Batavia, cu înfăţişarea ei nu de oraş, ci de codru în care s-au rătăcit ici-colo case, vile şi pavilioane, ca nişte scufiţe roşii din basme, m-a încîntat.

Am călătorit prin inima oraşului ca printr-o junglă cu tot soiul de copaci peste care domneau smochinii gigantici, sprijiniţi fiecare în zeci de trunchiuri ca nişte colonade... Palmieri de toate soiurile, cedri uriaşi, alternînd cu boschete de flori senzaţionale, de toate formele şi culorile, te făceau necontenit să te crezi într-un parc fermecat, nu într-o cetate îmbîcsită de negoţ şi mărfuri.

Are să-ţi placă mult, mi se adresă direct unchiul. Acolo natura n-a cedat un pas. Şi chiar în oraş, cum slăbeşte o clipă mîna omului, o liană, un copac, o ferigă uriaşă îi ia repede locul. Dacă nu ne-am apăra, lumea vegetală ne-ar înăbuşi într-un singur sezon tropical.

Trebuie să vă spun că pînă la vremea amiezei ne-a plouat de vreo trei ori. Şi tot de atîtea ori cerul s-a înseninat într-o splendoare de azur din ce în ce mai pur. O furtună izbucnită pe neaşteptate în pădurile Javei este cel mai extraordinar concert simfonic, în care cerul, norii cu tobele lor, ploaia, copacii şi coamele zbuciumate scot ca din mii de instrumente armonii şi ecouri, pe care, ascultîndu-le, un poet poate scrie poeme nemuritoare. Şi, spunînd asta, unchiul îmi adresă un surîs perfid şi, întorcîndu-şi ochii languroşi către mine, adaose: Ştiu că-

ţi place muzica şi că urmăreşti simfonicele. Acolo te asigur că nu au să-ţi lipsească, şi încă din acelea colosale, cum numai natura ştie să pregătească.

Dar, răpit de entuziasmul neistovit de atunci, m-am rătăcit iar în jungla magică a Bataviei, deşi ar trebui să fiu blazat şi sătul de ea, şi m-am depărtat de scurta întîmplare pe care-mi propusesem să v-o spun şi la care mă întorc.

După masa luată în grădina hotelului, alt imens parc exotic, directorul s-a apropiat discret şi mi-a spus, întorcîndu-şi pe dos ochii mieroşi ca un codoş, că masa de seară se ia la ora nouă şi că în odaia de culcare mă aşteaptă în pat o fată javaneză, anume pentru mine pregătită.

Am tresărit fără voie... O fată javaneză? Diseară, în patul meu? N-o cerusem. Nici măcar nu avusesem gînd pentru aşa ceva. Dar dacă astfel e obiceiul... Şi, pînă să protestez sau să refuz, un fior mă gîdilă de cîteva ori în sus şi în jos prin măduva spinării şi mă opri să răspund.

Şi unchiul îşi dezveli într-un rînjet sardonic dinţii galbeni, privindu-ne pe rînd cu ochii lui lucioşi de bolnav de friguri. Mama se prefăcu că s-a înecat şi tuşi în mînă. Tata, stînjenit, roşi şi pentru mine. Eu, furat cu adevărat de povestea tărîmurilor de vis, am ascultat, cu naivitate, înainte.

- Am plecat apoi, urmă unchiul, cu maşina în vechiul oraş olandez, fosta capitală a Javei, la cîţiva kilometri depărtare, unde aveam magaziile şi antrepozitele de mărfuri, şi spre seară ne-am întors în Noua Batavie. Mărturisesc, fără să vreau, mintea nu mi-a fost tot timpul decît la fata din odaia mea de culcare. Mă întrebam cum are să fie? Micuţă, gingaşă şi galbenă ca o indoneză... ? M-ar fi supărat dinţii lăcuiţi cu negru. Îi doream albi. Sau are să fie o creolă splendidă, amestec de sînge spaniol cu olandez şi malaez, care dă cîteodată exemplare unice, cu o carne admirabilă, arzuie şi insaţiabilă, în care perfidiile şi voluptăţile se topesc cum se împreună petalele orhideelor ca să zămislească o formă monstruos de frumoasă ?

Şi deodată mă pălea frica tainică; dar dacă o fi cine ştie ce stîrpiciune? O urîţenie? Nu, nu, îmi spuneam tot eu. Nu îndrăzneşte directorul să mă păcălească tocmai pe mine.

Pînă la masa de seară am colindat pe jos cîteva alei... Era încă lumină întîrziată, cu bogăţie de nuanţe, care se răsfrîngeau pe lumea întreagă. Femei de tot soiul şi de toate condiţiile treceau agale. Unele aproape goale, cu sînii dezveliţi, cu formele pline şi unduioase, cu trupul numai ademeniri şi viclenii. Mă supărau din cînd în cînd acele saronguri de rogojină, un fel de jupoane de paie împletite, fuste rigide de rafie în care femeile se vîră de la brîu în jos. Îmi venea să sfîşii coviltirele astea, sulurile astea de rogoz în care tăinuiau tot ce aveau mai preţios.

Comparam în gînd fiecare femeie pe care o întîlneam cu acea misterioasă fată javaneză care mă aştepta ca o mireasă în patul meu de la hotel. Dar să vă scutesc de toate gîndurile şi nerăbdările mele.

După masă m-am urcat în odaia mea. Urcat e o vorbă. Acolo clădirile nu sînt decît cu parter, din pricina deselor cutremure. Un *boy* malaez mă conducea şi mi-a deschis uşa, apoi s-a retras repede.

Am pătruns emoţionat, cu bătăi de inimă şi inundat de sudoare. Eram chiar încurcat... eu, omul hîrşit de trei continente. Îmi explicam de altfel eu însumi starea. Tot timpul pe vapor fusesem cuminte, model de continenţă, aproape ascetică.

Mi-am compus o figură cu o expresie binevoitoare şi oarecum nepăsătoare şi, înaintînd în mijlocul odăii, mi-am aruncat ochii întîi de jur împrejur, pe fotolii, jos pe covoare... nimic. Am trecut în camera de toaletă, am cercetat baia. Fata javaneză nu era nici acolo. Mi-am adus aminte atunci de vorbele directorului, care-mi spusese că fata mă aşteaptă în pat. Sigur că aşa era obiceiul şi astfel cere decenţa javaneză. Cît sunt de mici şi delicate aceste creaturi exotice, s-ar putea prea bine să se fi vîrît sub cearşaf şi să fi adormit acolo. M-am apropiat tiptil şi am ridicat învelişul. Iarăşi nimic. Patul gol.

O zvîcnire, un protest al întregii mele cărni, creier, inimă, măduvă, toate la un loc, mă făcură să-mi dau seama de cîtă însemnătate pusesem în această simplă aventură. Tremuram tot, un tremur nervos, nestăpînit. Şi o furie de proporţii dincolo de neînsemnatul incident mă aprinse. Îşi bătuse directorul joc de mine. Asta numai o clipă, căci imediat mă fulgeră un gînd: dar dacă fata, plictisită de aşteptare, sau poate speriată de prima ei aventură, o fi fugit

acasă? Codoşul mi-o recomandase ca nouă, proaspătă şi pregătită înadins pentru mine. Deci încă neştiutoare şi spăimîntată de ceea ce îşi închipuia că o aşteaptă. Şi un regret, amestecat cu remuşcări, îmi aduse în gînd o fetiţă plînsă şi despletită, de care m-aş fi lipsit bucuros.

Dar numaidecît evocai iarăşi una din acele splendide femei, invoalte ca o fructă tropicală gata să se despice, din care întîlnisem atîtea în oraş. Şi mă hotărîi. Sunai. Malaezul cu chipul de tărtăcuţă intră. Cercai în tot felul să-l fac să înţeleagă întrebările mele despre fata javaneză, dacă a fost, unde e acum, de ce a plecat... N-a fost cu putinţă să mă înţeleg cu el.

Am coborît atunci eu însumi jos şi am chemat pe director, căruia, sub cuvînt că-i cer alte desluşiri, i-am spus foarte detaşat, aşa, în treacăt, că n-am găsit în cameră fata javaneză de care-mi pomenise.

- A, cum se poate? se miră el. E acolo, vă rog, chiar eu am dus-o.
- Atunci a plecat, făcui eu cu simplitate. Directorul mă privi uimit.
- Cum să plece ? Nu se poate! Căutaţi-o vă rog bine, este în pat.
- Am căutat-o şi în pat. Nu e, replicai.
- Atunci merg eu cu dumneavoastră.

În acest timp mă liniştisem. Siguranţa cu care vorbea directorul, încredinţarea că nu e mistificare îmi aduseră cumpătul.

Intrarăm în cameră. Însoţitorul merse îngrijat drept la pat şi dădu cearşaful de olandă la o parte.

- Iat-o, domnule! E la locul ei şi vă aşteaptă.

Şi, întorcîndu-se satisfăcut, îmi arătă pusă lîngă perete o pernă lungă, un soi de sul zvelt şi mlădios, îmbrăcat în pînză albă, care se odihnea în patul meu. Am rămas o clipă zăpăcit...

- E chiar cea pregătită pentru dumneavoastră, nouă şi din material cu totul proaspăt. Nu a mai folosit-o nimeni, cum se practică în alte hotele.

Într-un fulger de intuiţie, înţelesei totul şi frînai tumultul din mine.

- A! nu ridicasem cearşaful, mă scuzai eu şi îi mulţumii surîzător. El ieşi urîndu-mi noapte bună.

Mă dumerisem deplin şi rîsei singur de mine. Fata javaneză nu era, cum crezusem, o fată. Era perna, sulul cu care oamenii din Java dorm noaptea în braţe şi pe care l-au botezat fata javaneză! Din pricina căldurilor tropicale şi a sudorilor care te inundă, dacă ai sta toată noaptea cu coapsele lipite una de alta şi cu braţele lîngă trup, pielea ţi se opăreşte şi se răneşte. Cînd se adaugă complicaţii, se ajunge la putrezirea cărnurilor atacate de secreţiile acre şi fierbinţi ale sudorilor. Ca să te aperi de aceste neplăceri, iei în braţe şi-ţi încolăceşti coapsele în jurul acestui sul, lung cît corpul, făcut din ierburi uscate, care te desparte astfel de tine însuţi. El suge şi-n el trec toate zemurile impure pe care ţi le stoarce căldura în tot timpul somnului.

Şi, în loc de dorita fată din Java în carne şi oase, am dormit în braţe cu perna care-i purta numele.

Aşa faci şi tu acum... Strîngi în braţe şi chemi realitate ceea ce în fapt nu e decît o fată din Java confecţionată din vorbe: poezia.

Concluzia brutală şi directă ca o lovitură strică pentru mine tot farmecul povestirii care mă furase pînă atunci. Unchiul băgă de seamă, dar, tiranic şi lipsit de tact, insistă mai departe cu morala fabulei.

- Am folosit şi eu fata din Java, dar cu bună-ştiinţă că e un simulacru şi că realitatea este alta. Ba i-am adus tot soiul de îmbunătăţiri inventate de mine.

Am plăsmuit-o din alge marine, cu miros răcoros de ape. I-am lăsat miezul gol şi în el am ascuns un ventilator electric. Dar ştiam că strîng în braţe tot o păpuşă, o iluzie pentru care nu părăsesc celelalte femei.

Aşa şi tu, oricît vei inventa ritmuri noi, sau că vei trece la romanul compact, tot numai cu fata din Java ai de-a face, s-o ştii.

Nu tăgăduiesc, uneori, cînd ţi se urăşte cu realitatea, cînd te saturi de carne adevărată, te poţi odihni cîteva nopţi cu perna poeziei între coapse. Dar aşa, toată viaţa, cum visezi tu!...

Sinaia răsufla sălbateca răcoare din toţi plămînii ei de codri întunecaţi. Şi ne poftea la culcare.

A fost un deliciu să mă pot înveli şi să dorm în pătura înfăţată. Dar toată noaptea m-a obsedat fata javaneză. M-am visat numai cu ea în braţe, cînd în chipul volumului meu *Stele negre,* alungit ca un sul îmbrăcat în piele galbenă, cînd preschimbată într-o luxuriantă femeie tropicală, din carnea căreia ieşeau paie şi alge care mă înţepau. Şi m-am deşteptat mai obosit şi mai indispus decît mă culcasem.

A doua zi am părăsit vila şi am fugit cu primul tren la Bucureşti, în subsolul plin cu versuri şi coji de pepeni verzi.